

yttre inverkan. *Grenen b-jer sig under bördan af sin frukt. Brädet b-jer sig på midten under tyngden.*

BÖJANDE, n. 4. Handlingen, då man böjer.

BÖJD, a. p. 3. (af *Böja*) Som har böjelse, benägenhet. Har alltid i följe någon af prepositionerna *för*, *till* med nomen eller verb i infinitiv med *att*. *Vara b. för arbete, för dryckenskap, för spel. Vara b. för, till det goda, onda. De flesta af domarne voro böjde för mildhet, för att frisäga honom. Jag känner mig nu b. till att arbeta. Jag vare väl b. att, till att gå ut, om det vore vackrare väder.* — *Anm.* Till brukas sällan utom med efterföljande infinitiv. — *Syn.* Benägen (för), Begifven (på), Fiken, Lysten, Begärlig (efter).

BÖJELSE, f. 3. 4) Viljans, hågens och önskningsarnes riktning åt något visst mål, till följe af en inre drift. *Fälja. motslå, kufsa sina b-r. Dygdiga, lastfulla b-r. Han har ej gjort det af egen b. Hafva b. för det goda, onda, för spel, dryckenskap, utsväfningar, o. s. v. Hafva b., god b. för studier, för snickeri, för sjömansyrket, o. s. v.* — *Syn.* Begär, Anlag, Benägenhet, Begifvenhet. — 2) Tyeke för en person af andra könet, utan att det ännu nått till höjden af passion. *Hafva, känna, nära b. för någon.* — *Syn.* Se *Kärlek*.

BÖJLIG, a. 2. 1) Som låter böja sig, utan att brista. *En b. gren, telning. Bandqvistar måste vara mycket b-a.* — *Syn.* Smidig. — 2) (fig. i fråga om människor) a) Som rättar sig efter andras vilja, gerna låter rätta, lära, leda sig. *En b. karakter, natur, ett b-t sinne. Ett sinne, b-t till det goda.* — b) Som lätt låter övertala sig att afstå från sin föresats. — 3) (om människorösten) Som med lätthet öfvergår ifrån en ton till en annan. *En b. röst, stämma.*

BÖJLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara böjlig. a) *En trädteknings b.* — b) (fig.) *Sinnets, karakterens b.* — c) *Röstens b.* — *Syn.* Smidighet.

BÖJMUSKEL, m. 3. pl. — *muskler.* (anat.) Muskel, hvarmedelst en lem böjes.

BÖJNING, f. 2. Handlingen, då man böjer (i kem. 1, 2, 4 o. 5). a) *En grens b. Armens, knäets b. B. på armen, knäet.* — b) *Hufvudets b. Göra en b. på hufvudet.* — c) *Ett ord's b. B-en af ett ord.* — d) *Röstens b.* — *Syn.* a) Böjande, Krökande, Krökning. b) Lutande, Lutning. c) Flexion; (för nomen) Deklinering, Deklinering; (för verb) Konjugering. — 2) Böjligt ställe. — *Syn.* Båge, Krökning, Knä.

BÖJTJA, v. a. 1. (af t. *Beutel*, påse) (farm.) Sikta genom en mycket fin duk, löst hängande, så att den bildar en påse.

BÖJTLING, f. 2. (farm.) Förrättningen, då man böjtlar.

BÖJTS, m. 3. Ett slags höländsk sillfiskarbåt.

BÖJTÄNG, f. 3. pl. — *tänger.* (tekn.) Täng, hvarmed bleck och metalltråd böjes.

BÖKA, v. n. 4. o. 2. Sägdes om svin, då de med trynet uppabeta gräs och örter med rötterna ur jorden och förstöra gräsvalLEN. *B. upp, se Uppböka.* — *Bökande*, n. 4. o. *Bökning*, f. 2.

BÖLA, v. n. 1. 1) Sägdes om det låte, som tjurar, oxar, kor och kalvar hafva. — *Syn.* Råma. — *Anm.* *Böla* sägdes oftare om tjurar och oxar, *Råma* mer om kor och kalvar. — 2) (fig. fam.) a) Låta som en tjur, ox, &c. — b) Högljudt gråta och jemra sig. — *Bölande*, n. 4.

BÖLAPA, f. 1. Ett slags apa af Slingeraporerna (Helopitekerna), med utomordentligt stark slingsvans, pyramidformigt hufvud, hög, bakåt lutande panna, stora öron, framstående och med skägg försedd haka, samt ett bölande låte. Kallas äfv. *Vrålapa*. Stentor.

BÖLARE, m. 3. (gam. krigsk.) Mörsare, som kastade stenar från 2 centners till 10 punds vikt.

BÖLD, m. 3. Samling af var på något ställe, inwertes eller utwertes, i en mennisko- eller djurkropp. *Det har slagit sig till b.,* det onda i kroppen har samlat sig till en böld. *B-en mognar, spricker, går håll.* Ingår i flera sammansättningar, såsom: *Blodböld, Bröstböld, Lungböld, m. fl.*, hvilka ses på sina ställen. — *Syn.* *Bulnad, Bolde.*

BÖLGRODA, se *Oxgroda*.

BÖLJA, f. 1. Stor, kullrig, långsträckt upphöjning på ytan af upprördt vatten (i haf, sjö, flod). *En skyhöj b. Hafvets b-jor gå alltid tre och tre. Gå i b-jor säges äfv. figurligen om det, som på ytan har en rörelse, liknade vattnets i en af storm upprörd sjö, t. ex.: Säden går i b-jor.* I poetisk stil säges äfv. fig.: *Källans spegelklara b.,* dess spegelklara vatten, yta. — *Syn.* *Våg.*

BÖLJÄ, v. n. 1. Gå i böljor, i vågor. Brukas mest i figurlig mening om sådesfält och stora folksamlingar, helst i part. akt. *Ett b-nde sådesfält. En b. människomassa.* — *Böljande*, n. 4.

BÖN, f. 3. 1) (i allmänhet) Ödmjuk anhållan att af nåd eller ynnest erhålla något, få tillåtelse till något. *En ödmjuk, underdånig b. Framställa en b. till någon. Jag har en b. till er, bevilja mig den. Han har gjort det på min b.* — *Syn.* Se *Begäran*. — 2) (i kyrklig mening) a) En helig förrättning, i hvilken människan med ödmjukhet och förtroende höjer sitt hjerta till Gud och anropar honom om andeliga eller lekamliga välgörningar. *Förrätta sin b. Gud har hört min b. Göra, förrätta b. Vara stadd i b., i b. till Gud.* — *Syn.* Åkallan. — b) Offentlig och högtidlig förrättning, hvarvid flera människor samfällt bedja till Gud, vanligtvis efter något visst formulär, som antingen af någon föreläsare eller tyst upprepas ur minnet. *Förrätta, hålla b.,* såsom prest tjenstgöra vid ett sådant tillfälle. *Gå i b-en. Bivista b-en. Man håller på att göra b. I eftermiddag kl. 4 göres b. i kyrkan. Ringa till b.* — *Syn.* Bönförrättning, Bönstund. — c) Formulär, hvarest man beder till Gud, enskilt eller offentligen. *Herrans B. B-en Fader Vår. De sju b-erna i Fader Vår. Första b-en i F. V. B-erna i kyrkohandboken. B-er, som läsas af presten på predikstolen.* Ingår i åtskilliga sammansättningar, såsom: *Morgon-, Af-ton-, Kyrko-, Nattdagsbön, m. fl.* — *Syn.* Bönformulär.

BÖNA, f. 1. 1) a) (i allmänhet) Frukten af något slags bönväxt, t. ex. *Bondböna, Hästböna, Krypböna, Kaffeböna, Sojaböna. Turkisk b.,* se *Störböna.* — b) Frukten af Välska Bönväxten (*Vicia Faba*), hvaraf bästa sorten kallas Välsk Windsorböna, den sämre Bondböna eller Åkerböna. — 2) (veterin.) Liten knopp på gomfällorna i hästens mun. — *Bönor*, i plur., har i allmänhet kvantitativ betydelse, och förstås dermed: Välska bönor i större eller mindre mängd, antingen: a) sjelfva växten, på land eller åker, eller äfven upptagen och ställd till torkning; eller: b) den urspridda frukten, dels torr och förvarad såsom den